

Svar på skriftligt spörsmål SSS 445/2020 rd

Svar på skriftligt spörsmål om problem i de nya grunderna för fastställande av föräldradagpenning och om förvrängt fastställande av föräldradagpenning som orsakas av undantagsförhållandena på grund av coronavirusepidemin

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 445/2020/ rd, undertecknat av riksdagsledamot Arja Juvonen/Sannf:

Har regeringen beaktat missförhållandena som nämns i motiveringen angående fastställandet av föräldradagpenningen och

vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att korrigera förvrängningen vid fastställande av föräldradagpenning som orsakas av undantagsförhållandena på grund av coronavirusepidemin?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Bestämmelserna som gäller dagpenningsförmånerna enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) ändras från början av år 2020. Ändringen gäller inte endast föräldradagpenning, utan samma bestämmelser gäller fastställandet av sjukdagpenningen och specialvårdspenningen samt rehabiliteringspenningen som betalas av Fpa. Orsaken till lagändringen var att bestämmelserna angående fastställandet av förmånerna var föråldrade, otydliga och flertydiga. Att dagpenningsförmånen dessutom grundades på inkomster som fastställdes i beskattningen för upp till två år sedan motsvarade inte nödvändigtvis den sökandes inkomster när förmånen började.

Enligt de nya bestämmelserna fastställs dagpenningsförmånen enligt årsinkomsten, dvs. enligt inkomsterna under de 12 kalendermånaderna före kalendermånaden då rätten till förmånen börjar. I årsinkomsten beaktas förutom alla löneinkomster även förmånsinkomster, som t.ex. arbetslöshetsförmån, dagpenningförmån eller invalidpension. Dessutom kan man som grund för beräkningen av dagpenning undantagsvis beakta inkomster från de tre föregående månaderna innan förmånsperioden börjar. Som grund för föräldradagpenning kan man också beakta inkomster som utgjort grund för föregående föräldradagpenning.

Årsinkomster beaktas inte för 12 kalendermånader omedelbart före dagpenningsförmånen, utan emellan finns en buffertmånad. Således påverkar t.ex. sjukledighet eller arbetslöshet innan föräldradagpenningen börjar inte nödvändigtvis de inkomster som ligger till grund för dagpenningen. Dessutom beaktas förmån i stället för lön, såsom utkomstskydd i årsinkomsten, vilket jämnar ut

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 445/2020 rd

arbetslöshetens inverkan på årsinkomsten. Arbetslöshetens inverkan på dagpenningen före dagpenningsförmånen har individuella variationer beroende på personens tidigare inkomstnivå samt på om personen får inkomstrelaterad arbetslöshetsförmån och hur lång arbetslösheten är. Till exempel i en situation där personens årsinkomst innehåller löneinkomst och inkomstrelaterad arbetslöshetsförmån för några månader, blir dagpenningsförmånen inte nödvändigtvis så mycket mindre jämfört med en situation där hen endast skulle ha löneinkomster som årsinkomst.

Dagpenningsförmånen är till karaktären ersättning för förlorad inkomst och avsikten med den är att ersätta inkomstbortfall som orsakas av att personen uteblir från arbete på grund av sjukdom, graviditet, förlossning eller vård av barn. Årsinkomsten anses i genomsnitt motsvara personens stabila inkomstnivå när förmånen börjar. Avsikten har inte varit att grunden för dagpenningsförmånen endast skulle vara löneinkomst eller att man i årsinkomsten endast skulle beakta sådana perioder då personen har haft löneinkomster. Coronavirusepidemin har orsakat överraskande förändringar och minskade inkomster för många. Det är dock en utmaning att ändra bestämmelserna för dagpenningsförmån enligt sjukförsäkringslagen så att de på ett rättvist och logiskt sätt skulle kompensera för eventuella förluster som orsakas av just coronavirusepidemin. De nya bestämmelserna har tillämpats endast i några månader och social- och hälsovårdsministeriets avsikt är att följa upp hur reformen fungerar i praktiken.

Helsingfors 9.6.2020

Social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen